

JEGYZET

Volt egy prédikátor a Szt. János akadémiai templomunkban, aki litván nyelvű igehirdetéseket tartott. Sirvydasnak vagy Szyrwidnek hívták, írtam egy verset a tiszteletére, ami lengyelül sohasem jelent meg, de litvánul igen (az itt helyet foglaló), Tomas Venclova fordításában... Szyrwid jezsuita volt, elég beteges, tüdőbajban halt meg, úgy emlékszem, és ez a vers róla szól... A vers címe: „Filológia”. Nem véletlenül. Azért, mert szerintem Litvániát sokkal inkább a filológia teremtette meg, mint a történelem. Vagyis a régi Litvánia bealkonyult, eltűnt, és a XIX. században, hogy úgy mondjam, a nyelv élesztette újjá. Innen ered a nyelv jelentősége a litvánok számára...

...Szyrwid... az első nagy litván filológus volt, a szótár szerkesztője, feltehetően ő írta azt a litván nyelvtant is, amely eltűnt (c.: „Clavis, linquae lithuanica”. 1630?), és remek prédikátor volt, egy litván Skarga... Azt is mondhatnám, hogy a fordításban helyenként igyekeztem Szyrwidre jellemző formákat, idiómákat használni, melyek kicsit különösen hangzanak a mai litván fülnek. No, és szillabikus verselést, ami a litvánból került át a lengyelbe, és ma már szinte egyáltalán nem használatos.

ÉLES MÁRTA fordítása

DOMOKOS JOHANNA

Kétszemélyes

*Süt a nap.
Egy árnyék a mezőn.
Felhők takarják el a napot.
Árnyék?
Te vagy.*

*Nem süt a nap.
Egy árnyék a mezőn,
köréje falak nőnek.
Árnyék?
Te vagy.*

Magam

sírásban

megedződni

*nem tudok
próbálok*

*feledni
megszépülni*

*mégsem akarok
véremet*

hullatni

nem kellek

tenni

*lehet-e még
valamit*

* * *

I.

*hiedelmek egy otthon maradványában
versejtési tilalom kerülőútjain
férjhez adni
a versem
A vershez
mely fehér
és látni sem próbálja
a négereket
inkább éjszakát mond
hogy hajnalra
ne szülessen meg
semmi
meddőségemért
A vershez
fogok menni
egészet törésmenteset
érezni
tilalomban is
emberem péntek tizenharmadikáján is
mert
feloldással
könnyörgéseimre
mielőtt még...*

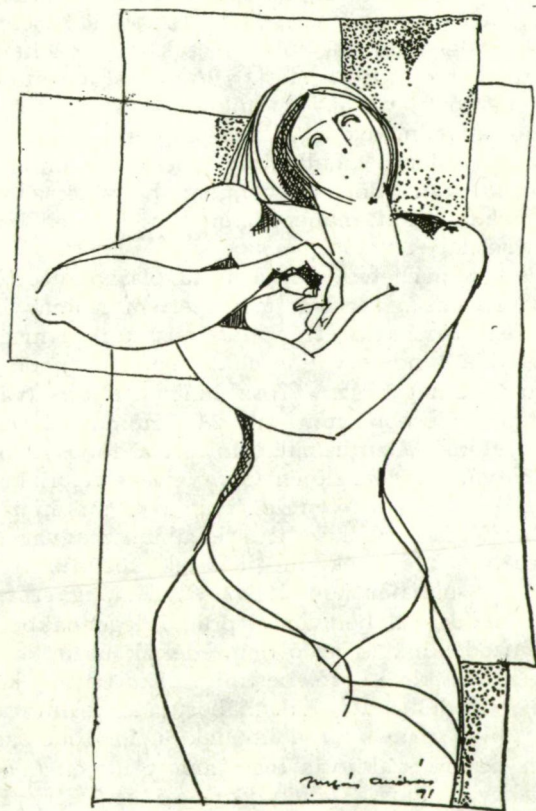
II.

*versnyilvánosházban
szeretkezik A vers velem
verskezik A szeret velem
velemkezik A vers szeret
több mint közömbösség
más mint szerelem
tenyerem szemhéjam lábujjam...
engem kirajzoló szavai
csókjai
hóvirág
verskeringés
könnyedén
mely
szűz területeket teremtő
bennem
mert
A vers ül és leír engem
szeretkezik
nagyok a gyönyöreink*

Vers uram
valahogy ki kellene mondanom
a KÖSZÖNETET
mellyel régóta tartozom
nagyon

III.

Vers uram védőgumijában nálam felejtett (bennem?)
szavakat — nem tudom egyedül felnevelni
őket — hiányzik az apjuk
nagyon

BUZÁS ANDRÁS GRAFIKÁJA